

Kielce, dnia 21-06-2024

Znak:SO.I.431.6.2024

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

**Pan Szymon Sidor
Wójt Gminy Wojciechowice**

Kontrolę w Urzędzie Miasta i Gminy Wojciechowice przeprowadzili w dniu 23 maja 2024 r. pracownicy Wydziału Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach:

- Agnieszka Skrzyniarz – inspektor wojewódzki - kierownik zespołu kontrolerów
- Ryszard Ksel – inspektor wojewódzki – członek zespołu kontrolerów

na podstawie pisemnych upoważnień do kontroli nr-y: 385/2024 i 386/2024 wydanych z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Dyrektora Wydziału Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców ŚUW

Zakres kontroli i okres objęty kontrolą:

- I. - sposób sporządzania aktów stanu cywilnego: urodzeń, małżeństw, zgonów w trybie zwykłym;
 - sposób gromadzenia akt zbiorowych dla aktów sporządzonych w trybie zwykłym (*akta zbiorowe: dokumenty stanowiące podstawę sporządzenia aktów stanu cywilnego i zamieszczania w nich późniejszych wpisów*).
- II. - sposób sporządzania aktów stanu cywilnego: urodzeń, małżeństw, zgonów w trybie szczególnym (transkrypcja, odtworzenie, rejestracja zdarzenia, które nastąpiło za granicą w polskim rejestrze stanu cywilnego);
 - sposób gromadzenia akt zbiorowych dla aktów sporządzonych w trybie szczególnym (*akta zbiorowe: dokumenty stanowiące podstawę sporządzenia aktów stanu cywilnego i zamieszczania w nich późniejszych wpisów*);

- prawidłowość zamieszczania wzmianek dodatkowych i przypisków na podstawie orzeczeń sądów państw zagranicznych lub rozstrzygnięć innych organów państw zagranicznych.

III. - sposób przechowywania dokumentów tj. ksiąg papierowych stanu cywilnego, akt zbiorowych, blankietów odpisów i zaświadczeń (bezpieczeństwo ich przechowywania);

- sposób wykorzystania blankietów odpisów aktów stanu cywilnego i blankietów zaświadczeń.

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r.

Zgodnie z § 18 Zarządzenia Nr 132/2019 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 8 listopada 2019 r. w sprawę szczegółowych warunków i trybu przeprowadzania kontroli zewnętrznej przez pracowników Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach obowiązuje następująca skala ocen kontrolowanej działalności:

- 1) ocena pozytywna – gdy w zakresie objętym kontrolą nie stwierdzono jakichkolwiek nieprawidłowości lub uchybień, albo gdy stwierdzone uchybienia miały wyłącznie charakter formalny i nie powodowały następstw dla kontrolowanej działalności, zarówno w aspekcie finansowym, jak i wykonania zadań,
- 2) ocena pozytywna z uchybieniami – gdy stwierdzone w toku kontroli uchybienia występowały w sposób powtarzający się, lecz miały one charakter wyłącznie formalny i nie powodowały następstw dla kontrolowanej działalności, zarówno w aspekcie finansowym, jak i wykonania zadań,
- 3) ocena pozytywna z nieprawidłowościami – gdy stwierdzone nieprawidłowości nie przekraczały założonego dla kontroli progu istotności (ze względu na charakter, wartość lub kontekst), albo progu istotności ustalonego na podstawie cech ilościowych i jakościowych, założonego dla kontroli wykonania zadań,
- 4) ocena negatywna – gdy stwierdzone nieprawidłowości przekraczają założony dla kontroli próg istotności (ze względu na charakter, wartość lub kontekst), albo próg istotności ustalony na podstawie cech ilościowych i jakościowych, założony dla kontroli wykonania zadań.

Kontrolą objęto:

I. proces sporządzania aktów stanu cywilnego w rejestrze stanu cywilnego w trybie zwykłym

II. proces sporządzania aktów stanu cywilnego w rejestrze stanu cywilnego w trybie szczególnym (transkrypcja zagranicznego aktu stanu cywilnego, odtworzenie treści zagranicznego aktu stanu cywilnego, rejestracja zdarzenia, które nastąpiło za granicą w polskim rejestrze stanu cywilnego) oraz uznawanie orzeczeń sądów zagranicznych i rozstrzygnięć innych organów zagranicznych

III. przechowywanie dokumentów, wykorzystywanie blankietów odpisów aktów stanu cywilnego i blankietów zaświadczeń

Wykonanie zadań w Urzędzie Stanu Cywilnego w Wojciechowicach oceniam:

Ad. I - pozytywnie z nieprawidłowościami

Ad. II – pozytywnie z nieprawidłowościami

Ad. III – pozytywnie

Kontrola miała na celu ocenę czy sporządzanie aktów stanu cywilnego w trybie zwykłym oraz w trybie szczególnym oraz zamieszczanie wzmianek dodatkowych i przypisków na podstawie orzeczeń sądów państw zagranicznych lub rozstrzygnięć innych organów państw zagranicznych odbywają się zgodnie z przepisami prawa, tj.: ustawą z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego (t.j. Dz. U. z 2023 poz. 1378 zwaną dalej Pasc), ustawą z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz.U. z 2020 poz. 1359 ze zm. zwaną dalej Krio), ustawą z dn. z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 775 ze zm.), ustawą z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1805 ze zm.) oraz aktami wykonawczymi, w tym szczególnie Rozporządzeniem MSW z 9 lutego 2015 r. w sprawie sposobu prowadzenia rejestru stanu cywilnego oraz akt zbiorowych rejestracji stanu cywilnego (t.j. Dz. U. 2015 poz. 225 ze zm.), Rozporządzeniem Ministra Cyfryzacji z dnia 18 kwietnia 2020 r. w sprawie wzorów dokumentów wydawanych z zakresu rejestracji stanu cywilnego (Dz. U. 2020 poz. 698) (*obecnie – Rozporządzeniem Ministra Cyfryzacji z dnia 29 maja 2023 r. w sprawie wzorów dokumentów wydawanych z zakresu rejestracji stanu cywilnego (Dz. U. 2023 poz. 1023)*), Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 15 lipca 2021 r. w sprawie wzorów karty urodzenia i karty martwego urodzenia (Dz. U. 2021 poz. 1421 ze zm.) (*obecnie - Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 6 grudnia 2023 r. w sprawie wzorów karty urodzenia i karty martwego urodzenia Dz.U. 2023 poz. 2733*), Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 23 lipca 2021 r. w sprawie wzoru karty zgonu (Dz. U. 2021 poz. 1448 ze zm.) (*obecnie - rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2023 r. w sprawie wzoru karty zgonu Dz.U. poz. 2734*); Rozporządzeniem Rady (WE) Nr 2201/2003 z dn. 27 listopada 2003 dotyczącym jurysdykcji oraz uznawania i wykonywania orzeczeń w sprawach małżeńskich oraz w sprawach dotyczących odpowiedzialności rodzicielskiej, uchylające rozporządzenie (WE) nr 1347/2000 (Dz. U. UE.L. 2003.338.1 ze zm.), Rozporządzeniem Rady (UE) nr 2019/1111 z dnia 25 czerwca 2019 r. w sprawie jurysdykcji, uznawania i wykonywania orzeczeń w sprawach małżeńskich i w sprawach dotyczących odpowiedzialności rodzicielskiej oraz w sprawie uprowadzenia dziecka za granicę ((Dz.U. UE. L. 178/1), konwencjami wielostronnymi i bilateralnymi, w tym Rozporządzeniami WE w sprawach z zakresu rejestracji stanu cywilnego. Ocenia podlegał także sposób wykorzystania blankietów odpisów aktów stanu cywilnego i blankietów zaświadczeń oraz sposób przechowywania dokumentów tj. ksiąg papierowych stanu cywilnego, akt zbiorowych, blankietów odpisów i zaświadczeń (bezpieczeństwo ich przechowywania, w tym zachowanie zasad bezpieczeństwa przechowywania dokumentów określonych w ustawie z dn. 22 listopada 2018 r. o dokumentach publicznych (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1006).

Wyjaśnić również należy, iż dobór próby poddanej kontroli oparto na osądzie kontrolerów wynikającym z ich doświadczenia zawodowego oraz wiedzy na temat kontrolowanej jednostki, przy czym dla przedmiotu kontroli określonego:

- w pkt 1 przyjęto nie mniej niż 25 przypadków sporządzenia aktów stanu cywilnego w rejestrze stanu cywilnego w trybie zwykłym;

- w pkt 2 przyjęto nie mniej niż 20% przypadków sporządzenia aktów stanu cywilnego w rejestrze stanu cywilnego w trybie szczególnym oraz przypadków zamieszczenia (lub odmowy zamieszczenia) wzmianek lub przypisków na podstawie orzeczenia sądu państwa obcego lub rozstrzygnięcia innego organu państwa obcego;

- w pkt 3 przyjęto sposób wykorzystania nie mniej niż 100 blankietów przekazanych urzędowi stanu cywilnemu.

Jako miernik dla przedmiotu kontroli określonego:

- w pkt 1 przyjęto ilość przypadków niedopełnienia obowiązku (sporządzania asc z naruszeniem przepisów prawa lub nieprawidłowego gromadzenia akt zbiorowych) w stosunku do ilości wszystkich skontrolowanych aktów stanu cywilnego (ponad 50% nieprawidłowości powoduje ocenę negatywną);

- w pkt 2 przyjęto ilość przypadków niedopełnienia obowiązku (sporządzania asc z naruszeniem przepisów prawa, nieprawidłowego gromadzenia akt zbiorowych, uznania lub odmowy uznania orzeczenia/rozstrzygnięcia sądu zagranicznego lub innego organu zagranicznego z naruszeniem przepisów prawa) w stosunku do ilości wszystkich skontrolowanych zdarzeń (ponad 50% nieprawidłowości powoduje ocenę negatywną);

- w pkt 3 przyjęto ilość przypadków niedopełnienia obowiązku (blankietów, które nie mają statusu blankietu „czystego”, wykorzystanego do wydania dokumentów lub zniszczonego) w stosunku do ilości wszystkich skontrolowanych blankietów (ponad 5% nieprawidłowości powoduje ocenę negatywną).

W Urzędzie Stanu Cywilnego w Wojciechowicach zatrudniona jest na stanowisku Kierownika USC Pani Wioletta Rzetelna, która udzielała kontrolującym niezbędnych wyjaśnień.

W wyniku przeprowadzonej kontroli dokonano następujących ustaleń:

I. proces sporządzania aktów stanu cywilnego w rejestrze stanu cywilnego w trybie zwykłym

W kontrolowanym okresie w USC Wojciechowice sporządzono w trybie zwykłym:

- 2 akty urodzenia
- 21 aktów małżeństwa
- 24 akty zgonu

Kontroli poddano 2 akty urodzenia, 21 aktów małżeństwa i 15 aktów zgonu (łącznie 38 aktów) sporządzonych w trybie zwykłym.

Akty urodzenia poddane kontroli:

	Numer aktu	Tryb sporządzenia
1.	2606082/00/AU/2023/029441	tryb zwykły
2.	2606082/00/AU/2023/077901	tryb zwykły

W okresie poddanym kontroli sporządzono w trybie rejestracji bieżącej 2 akty urodzenia. W aktach zbiorowych znajdują się właściwe dokumenty: karty urodzenia, protokoły zgłoszenia urodzenia dziecka, sporządzane na właściwych formularzach. Protokoły są podpisane przez osobę zgłaszającą urodzenie i Kierownika USC.

Dowody: akty urodzenia wraz z aktami zbiorowymi, sporządzone w kontrolowanym okresie w trybie zwykłym jako bieżąca rejestracja, wymienione w tabeli powyżej

Akty małżeństwa poddane kontroli:

	Numer aktu	Tryb sporządzenia/forma zawarcia małżeństwa
1.	2606082/00/AM/2023/698704	małżeństwo zawarte w trybie art. 1 § 2 i 3 Krio, tzw. „konkordatowe”
2.	2606082/00/AM/2023/678298	małżeństwo zawarte w trybie art. 1 § 2 i 3 Krio, tzw. „konkordatowe”
3.	2606082/00/AM/2023/982177	małżeństwo zawarte w trybie art. 1 § 2 i 3 Krio, tzw. „konkordatowe”
4.	2606082/00/AM/2023/938440	małżeństwo zawarte w trybie art. 1 § 2 i 3 Krio, tzw. „konkordatowe”
5.	2606082/00/AM/2023/858935	małżeństwo zawarte w trybie art. 1 § 2 i 3 Krio, tzw. „konkordatowe”
6.	2606082/00/AM/2023/727805	małżeństwo zawarte w trybie art. 1 § 2 i 3 Krio, tzw. „konkordatowe”
7.	2606082/00/AM/2023/831549	małżeństwo zawarte w trybie art. 1 § 2 i 3 Krio, tzw. „konkordatowe”
8.	2606082/00/AM/2023/822223	małżeństwo zawarte w trybie art. 1 § 2 i 3 Krio, tzw. „konkordatowe”

9.	2606082/00/AM/2023/356324	małżeństwo zawarte w trybie art. 1 § 2 i 3 Krio, tzw. „konkordatowe”
10.	2606082/00/AM/2023/633555	małżeństwo zawarte w trybie art. 1 § 2 i 3 Krio, tzw. „konkordatowe”
11.	2606082/00/AM/2023/488151	małżeństwo zawarte w trybie art. 1 § 2 i 3 Krio, tzw. „konkordatowe”
12.	2606082/00/AM/2023/321847	małżeństwo zawarte w trybie art. 1 § 2 i 3 Krio, tzw. „konkordatowe”
13.	2606082/00/AM/2023/555140	małżeństwo zawarte w trybie art. 1 § 2 i 3 Krio, tzw. „konkordatowe”
14.	2606082/00/AM/2023/030431	małżeństwo zawarte w trybie art. 1 § 2 i 3 Krio, tzw. „konkordatowe”
15.	2606082/00/AM/2023/759790	małżeństwo zawarte w trybie art. 1 § 2 i 3 Krio, tzw. „konkordatowe”
16.	2606082/00/AM/2023/069662	małżeństwo zawarte w trybie art. 1 § 2 i 3 Krio, tzw. „konkordatowe”
17.	2606082/00/AM/2023/572235	małżeństwo zawarte w trybie art. 1 § 2 i 3 Krio, tzw. „konkordatowe”
18.	2606082/00/AM/2023/171425	małżeństwo zawarte w trybie art. 1 § 2 i 3 Krio, tzw. „konkordatowe”
19.	2606082/00/AM/2023/849070	małżeństwo zawarte w trybie art. 1 § 2 i 3 Krio, tzw. „konkordatowe”
20.	2606082/00/AM/2023/572422	małżeństwo zawarte w trybie art. 1 § 2 i 3 Krio, tzw. „konkordatowe”
21.	2606082/00/AM/2023/587677	małżeństwo zawarte w trybie art. 1 § 2 i 3 Krio, tzw. „konkordatowe”

Kontroli poddano 21 aktów małżeństwa sporządzonych w trybie zwykłym. Wszystkie małżeństwa zostały zawarte przed duchownym, w trybie art. 1 § 2 i 3 Krio, brak było przypadków małżeństw zawartych przed kierownikiem usc.

Małżeństwa „konkordatowe”: w aktach zbiorowych przechowywane są właściwe dokumenty: zapewnienia nupturientów, zaświadczenia stwierdzające brak okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa, zaświadczenia stwierdzające, że oświadczenia o wstąpieniu w związek małżeński zostały złożone w obecności duchownego. Zaświadczenia duchownych opatrzone są datą wpływu do USC w

Wojciechowicach, co pozwala na jednoznaczne stwierdzenie, że dochowane są terminy określone w art. 8 § 3 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego (przekazanie zaświadczenia przed upływem 5 dni od dnia zawarcia małżeństwa), a Kierownik USC sporządzała akty małżeństw w terminie wynikającym z art. 86 ust. 3 Pasc (najpóźniej w następnym dniu roboczym po dniu otrzymania zaświadczenia od duchownego). Wszystkie małżeństwa zawierane były w dacie ważności zapewnień.

Wszystkie dokumenty (zapewnienia, protokoły, zaświadczenia) sporządzone są na obowiązujących formularzach.

Treść aktów małżeństw: nie budzi wątpliwości.

Dowody: akty małżeństwa wraz z aktami zbiorowymi, sporządzone w kontrolowanym okresie w trybie zwykłym jako bieżąca rejestracja

Akty zgonów poddane kontroli:

	Numer aktu	Tryb sporządzenia
1.	2606082/00/AZ/2023/944942	tryb zwykły
2.	2606082/00/AZ/2023/518932	tryb zwykły
3.	2606082/00/AZ/2023/179509	tryb zwykły
4.	2606082/00/AZ/2023/616395	tryb zwykły
5.	2606082/00/AZ/2023/102650	tryb zwykły
6.	2606082/00/AZ/2023/012317	tryb zwykły
7.	2606082/00/AZ/2023/522292	tryb zwykły
8.	2606082/00/AZ/2023/887072	tryb zwykły
9.	2606082/00/AZ/2023/384375	tryb zwykły
10.	2606082/00/AZ/2023/512950	tryb zwykły
11.	2606082/00/AZ/2023/860794	tryb zwykły
12.	2606082/00/AZ/2023/442606	tryb zwykły
13.	2606082/00/AZ/2023/518932	tryb zwykły
14.	2606082/00/AZ/2023/981255	tryb zwykły
15.	2606082/00/AZ/2023/870890	tryb zwykły

Kontroli poddano 15 aktów zgonu sporządzonych w trybie zwykłym.

Przechowywane są odpowiednie części karty zgonu oraz sporządzone na obowiązującym formularzu protokoły zgłoszenia zgonu, podpisane przez osobę zgłaszającą zgon i Kierownika USC.

Odnotowano jedną nieprawidłowość dot. treści aktu zgonu o numerze 2606082/00/AZ/2023/518932. W karcie zgonu będącej podstawą sporządzenia niniejszego aktu wpisano dane w zakresie daty i godziny znalezienia zwłok oraz miejsca znalezienia zwłok, dane

dotyczące daty i godziny oraz miejsca zgonu nie zostały natomiast wypełnione przez wystawcę karty zgonu.

W sporządzonym na podstawie niniejszej karty zgonu akcie zgonu o nr 2606082/00/AZ/2023/518932 wpisano bezpodstawnie dane w zakresie daty, godziny i miejsca zgonu; dane w zakresie daty i godziny oraz miejsca znalezienia zwłok pozostawiono natomiast nieuzupełnione.

Powyższą sytuację należy ocenić jako nieprawidłowość mającą bezpośredni wpływ na treść aktu zgonu.

Zgodnie bowiem z art. 95 ust. 1 pkt 4 prasc akt zgonu zawiera: datę i godzinę oraz miejsce zgonu albo jeżeli nie są znane – datę i godzinę oraz miejsce znalezienia zwłok.

W omawianej sytuacji w sporządzonym akcie zgonu należało bezsprzecznie pozostawić puste dane w zakresie daty i godziny oraz miejsca zgonu, uzupełnić natomiast dane dotyczące daty i godziny oraz miejsca znalezienia zwłok.

W związku z powyższym, sporządzony przez Kierownika USC w Wojciechowicach akt zgonu o nr 2606082/00/AZ/2023/518932 powinien zostać sprostowany z urzędu jako zawierający dane niezgodne z danymi w karcie zgonu.

Dowody: akty zgonu wraz z aktami zbiorowymi, sporządzone w kontrolowanym okresie w trybie zwykłym jako bieżąca rejestracja, wymienione w tabeli powyżej.

Przypiski: zgodnie z art. 25 ust. 1 Pasc: „*Informacje o innych aktach stanu cywilnego dotyczących tej samej osoby oraz informacje wpływające na stan cywilny tej osoby zamieszcza się przy akcie stanu cywilnego w formie przypisków.*” W art. 25 ust. 2 Pasc wskazano zaś, „*sporządzając akt stanu cywilnego lub dołączając do niego wzmiankę dodatkową, niezwłocznie zamieszcza się przypiski przy innych aktach stanu cywilnego dotyczących tej samej osoby.*”

Obowiązek nałożony powyższym przepisem jest realizowany w USC Wojciechowice. Należy również podkreślić, iż przypiski zawierają aktualną numerację aktów (tj. numery nadane aktom w elektronicznym rejestrze).

Dane przy akcie: zgodnie z art. 20 ust. 2 i 3 Pasc: „*w rejestrze stanu cywilnego zamieszcza się przy akcie stanu cywilnego dane o obywatelstwie oraz nr PESEL osoby, której akt dotyczy, jeżeli został nadany. W rejestrze stanu cywilnego zamieszcza się przy akcie urodzenia, oprócz danych określonych w ust. 2, numery PESEL rodziców osoby, której akt dotyczy, jeżeli zostały nadane.*”

Obowiązek nałożony przytoczonym wyżej przepisem jest realizowany w USC Wojciechowice.

Sposób prowadzenia akt zbiorowych rejestracji stanu cywilnego:

Należy stwierdzić, iż w USC Wojciechowice akta zbiorowe są prowadzone zgodnie z dyspozycją § 43 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 9 lutego 2015 r. w sprawie sposobu prowadzenia rejestracji stanu cywilnego oraz akt zbiorowych rejestracji stanu cywilnego (t.j. Dz.U. z 2016 r., poz. 1904), który stanowi:

„1. Akta zbiorowe rejestracji stanu cywilnego, niezależnie od postaci, w której są sporządzone, opatruje się oznaczeniem nadanym aktowi stanu cywilnego, którego dotyczą.

2. Akta zbiorowe rejestracji stanu cywilnego niesporządzone w formie dokumentu elektronicznego oznacza się dodatkowo datą sporządzenia aktu stanu cywilnego, którego dotyczą, i prowadzi się je w porządku chronologicznym.”

Sposób dokumentowania wniesienia opłaty skarbowej przy sporządzanych aktach: nie budzi zastrzeżeń. W aktach zbiorowych przechowywane są dowody wniesienia opłaty skarbowej w odpowiedniej dla danej czynności wysokości.

Reasumując, realizacja zadań w przedmiocie sporządzania aktów stanu cywilnego (urodzeń, małżeństw, zgonów) w trybie zwykłym została oceniana jako pozytywna z nieprawidłowościami

II. proces sporządzania aktów stanu cywilnego w rejestrze stanu cywilnego w trybie szczególnym (transkrypcja zagranicznego aktu stanu cywilnego, odtworzenie treści zagranicznego aktu stanu cywilnego, rejestracja zdarzenia, które nastąpiło za granicą w polskim rejestrze stanu cywilnego) oraz uznawanie orzeczeń sądów zagranicznych i rozstrzygnięć innych organów zagranicznych

W kontrolowanym okresie w USC Wojciechowice sporządzono w trybie szczególnym:

- 2 akty urodzenia (w trybie transkrypcji)
- 1 akt małżeństwa (w trybie transkrypcji)
- 0 aktów zgonu

W kontrolowanym okresie w Urzędzie Stanu Cywilnego w Wojciechowicach odnotowano jedną wzmiankę dodatkową oraz dwa przypiski na podstawie orzeczenia sądu państwa obcego.

Kontroli poddano 2 akty urodzenia, 1 akt małżeństwa oraz 1 wzmiankę dodatkową i 2 przypiski zamieszczone na podstawie orzeczenia sądu państwa obcego (100% zdarzeń).

Akty urodzenia poddane kontroli:

	Numer aktu	Tryb sporządzenia
1.	2606082/00/AU/2023/861037	transkrypcja
2.	2606082/00/AU/2023/062602	transkrypcja

Akt małżeństwa poddany kontroli:

	Numer aktu	Tryb sporządzenia
1.	2606082/00/AM/2023/557404	transkrypcja

Transkrypcja

Art. 104 Pasc stanowi:

„1. Zagraniczny dokument stanu cywilnego, będący dowodem zdarzenia i jego rejestracji, może zostać przeniesiony do rejestru stanu cywilnego w drodze transkrypcji.

2. Transkrypcja polega na wiernym i literalnym przeniesieniu treści zagranicznego dokumentu stanu cywilnego zarówno językowo, jak i formalnie, bez żadnej ingerencji w pisownię imion i nazwisk osób wskazanych w zagranicznym dokumencie stanu cywilnego.

3. Transkrypcji podlega dokument, który w państwie wystawienia jest uznawany za dokument stanu cywilnego i ma moc dokumentu urzędowego, jest wydany przez właściwy organ oraz nie budzi wątpliwości co do autentyczności.”

Akta zbiorowe zawierały odpowiednie dokumenty, a mianowicie: wnioski o transkrypcję, oryginały zagranicznych odpisów aktów stanu cywilnego wraz z tłumaczeniami przysięgłymi, dowody wniesienia opłaty skarbowej. W aktach zbiorowych znajdują się także potwierdzenia odbioru przez wnioskodawcę odpisu zupełnego polskiego aktu, którego wydanie jest zakończeniem procedury transkrypcji zagranicznego aktu.

Polskie akty stanu cywilnego sporządzono z zachowaniem zasad transkrypcji, tj. wiernego, literalnego przeniesienia treści zagranicznego dokumentu. W rubryce „adnotacje” wpisywano odpowiednią informację o podstawie sporządzenia aktu, przywołując także zagraniczny dokument, będący podstawą transkrypcji.

W przypadku, gdy zachodziła konieczność uzupełnienia polskiego aktu o brakujące dane, dokonywano tego w odrębnym postępowaniu (na podstawie art. 37 Pasc), w formie czynności materialnotechnicznej, wpisując odpowiednią wzmiankę dodatkową.

Analizując treść zamieszczanych wzmianek dodatkowych dot. uzupełnienia aktów o brakujące dane, kontrolujący zwrócili jednakże uwagę, iż w treści wzmianek wskazano jedynie, iż uzupełnienie nastąpiło „na podstawie akt stanu cywilnego”, nie powołując się na konkretny dokument. W ocenie kontrolujących tego rodzaju zapis jest za mało precyzyjny i należy go unikać.

Wyjaśnić należy, iż ustawodawca nie wskazał wprost treści wzmianki dodatkowej, stąd też opisanej sytuacji nie należy rozpatrywać w kategoriach naruszeń przepisów. Mając na względzie przejrzystość aktów i pewność obrotu prawnego należy jednak - w ocenie kontrolujących –w treści wzmianki powołać numer aktu stanu cywilnego lub innego dokumentu, będącego podstawą uzupełnienia.

Należy wskazać, iż art. 104 ust. 7 Pasc przewiduje (jako odstępstwo od zasady wiernego, literalnego przeniesienia treści zagranicznego dokumentu) możliwość dostosowania pisowni danych zawartych w zagranicznym dokumencie do reguł pisowni polskiej, w przypadku gdy zagraniczny dokument stanu cywilnego dotyczy obywatela polskiego, który posługuje się również polskimi aktami stanu cywilnego.

Prośbę o dostosowanie pisowni danych do reguł polskiej pisowni złożono w przypadku aktu małżeństwa o nr 2606082/00/AM/2023/557404.

W takim przypadku kierownik usc powinien „od razu” w zasadniczej części aktu, wpisać właściwą, polską pisownię oraz zamieścić w rubryce „adnotacje” informacje o dostosowaniu pisowni do reguł pisowni polskiej.

Działanie Kierownik USC w Wojciechowicach należy w tym wypadku ocenić jako nie w pełni prawidłowe, ponieważ w zasadniczej części aktu wpisano pisownię wynikającą z zagranicznego dokumentu i dopiero później w drodze wzmianki dodatkowej sprostowano pisowni nazwiska kobiety, obywatelki polskiej.

Opisywaną sytuację należy zakwalifikować jako nieprawidłowość (z zaznaczeniem, że nie miała ona istotnego wpływu na treść aktu).

Przypiski, dane przy akcie: (omówiono szczegółowo przy aktach sporządzonych w trybie zwykłym) – W przypadku transkrybowanych aktów zabrakło danych dot. nr PESEL oraz obywatelstwa. Powyższe należy zakwalifikować jako uchybienie (zaznaczając, że przypiski i dane przy akcie mają charakter informacyjny, pozostają bez wpływu na treść aktu).

Sposób dokumentowania wniesienia opłaty skarbowej przy sporządzanych aktach: nie budzi zastrzeżeń. W aktach zbiorowych przechowywane są dowody wniesienia opłaty skarbowej w odpowiedniej dla danej czynności wysokości.

Dowody: akty urodzenia, akt małżeństwa wraz z aktami zbiorowymi, sporządzone w kontrolowanym okresie w trybie transkrypcji, wymienione w tabelach powyżej.

Wpisywanie wzmianek dodatkowych i przypisków na podstawie orzeczeń sądów zagranicznych i rozstrzygnięć innych organów zagranicznych

W kontrolowanym okresie w USC Wojciechowice w jednym przypadku zamieszczono w akcie małżeństwa nr 2606082/00/AM/2008/549128 wzmiankę dodatkową o rozwiązaniu małżeństwa przez rozwód na podstawie orzeczenia sądu z Hiszpanii z dnia 10 maja 2016 roku, prawomocnego z dniem 24 czerwca 2016 roku. Wyrok rozwodowy był także podstawą naniesienia przypisków przy aktach urodzeń rozwiedzionych małżonków.

Przypomnieć należy, iż zgodnie z art. 108 ust. 1 Pasc kierownik urzędu stanu cywilnego dołącza wzmiankę dodatkową do aktu stanu cywilnego lub zamieszcza przypisek przy tym akcie, jeżeli orzeczenie sądu państwa obcego lub rozstrzygnięcie innego organu państwa obcego podlega uznaniu na podstawie ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego, wiążących Rzeczpospolitą Polską wielostronnych lub dwustronnych umów międzynarodowych lub prawa Unii Europejskiej.

Skuteczność na terytorium Polski zagranicznego orzeczenia o rozwodzie zależy zatem od jego uznania w sposób określony w Kodeksie postępowania cywilnego, o ile prawo wspólnotowe czy ratyfikowana przez Polskę umowa międzynarodowa nie stanowią inaczej.

Skuteczność wyroku rozwodowego orzeczonego przez sąd w Hiszpanii w 2016 r. winna podlegać ocenie w oparciu o przepisy wiążące Polskę obowiązującego wówczas Rozporządzenia Rady (WE) Nr 2201/2003 z dn. 27 listopada 2003 dotyczącego jurysdykcji oraz uznawania i wykonywania orzeczeń w sprawach małżeńskich oraz w sprawach dotyczących odpowiedzialności rodzicielskiej, uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1347/2000 (Dz. U. UE.L. 2003.338.1 ze zm.) – zwanego dalej rozporządzeniem Rady.

Podstawy nieuznania orzeczeń dotyczących rozwodu, separacji lub unieważnienia małżeństwa wylicza art. 22 rozporządzenia Rady. W świetle powyższej regulacji, orzeczenia dotyczące rozwodu nie uznaje się;

- a) jeżeli takie orzeczenie jest oczywiste sprzeczne z porządkiem publicznym państwa członkowskiego, w którym wystąpiono o uznanie
- b) jeżeli zostało wydane zaocznie, jeżeli stronie przeciwnej nie doręczono pisma wszczynającego postępowanie lub pisma równorzędnego w czasie i w sposób umożliwiające jej przygotowanie obrony, chyba że zostanie ustalone, że strona przeciwna jednoznacznie zgadza się z orzeczeniem;
- c) jeżeli orzeczenia nie da się pogodzić z orzeczeniem wydanym w postępowaniu między tymi samymi stronami w państwie członkowskim, w którym wystąpiono o uznanie; lub
- d) jeżeli orzeczenia nie da się pogodzić z wcześniejszym orzeczeniem wydanym w innym państwie członkowskim lub w państwie trzecim między tymi samymi stronami, o ile to wcześniejsze orzeczenie spełnia warunki niezbędne do jego uznania w państwie członkowskim, w którym wystąpiono o uznanie

W skontrolowanym przypadku, w aktach zbiorowych znajdowały się odpowiednie dokumenty: wniosek o wpisanie wzmianki o rozwodzie, wyrok rozwodowy wraz z tłumaczeniem przysięgłym oraz zaświadczenie, o którym mowa w art. 39 rozporządzenia Rady, wraz z tłumaczeniem przysięgłym. Z treści zaświadczenia wynikało, iż wskazane orzeczenie rozwodowe jest prawomocne oraz, iż nie zostało ono wydane w trybie zaocznym.

Sposób procedowania w sprawie zamieszczenia wzmianki o rozwodzie na podstawie orzeczenia sądu zagranicznego nie budzi zastrzeżeń kontrolujących.

Reasumując: realizacja zadań w przedmiocie sporządzania aktów stanu cywilnego w rejestrze stanu cywilnego w trybie szczególnym (transkrypcja zagranicznego aktu stanu cywilnego, odtworzenie treści zagranicznego aktu stanu cywilnego, rejestracja zdarzenia, które nastąpiło za granicą w rejestrze stanu cywilnego) oraz uznawanie orzeczeń sądów zagranicznych i rozstrzygnięć innych organów zagranicznych została oceniana jako pozytywna z nieprawidłowościami

III przechowywanie dokumentów, wykorzystywanie blankietów odpisów aktów stanu cywilnego i blankietów zaświadczeń

Pomieszczenie, w którym mieści się Urząd Stanu Cywilnego w Wojciechowicach usytuowane jest na parterze budynku, okna są zabezpieczone kratami, pokój jest zamykany na klucz. Akta zbiorowe, papierowe księgi, blankiety asc przechowywane są w zamykanych szafach. Sposób

przechowywania dokumentów oraz usytuowanie stanowiska komputerowego z zainstalowanym systemem „Źródło” nie budzą zastrzeżeń pod względem bezpieczeństwa.

Wskazać następnie należy, iż dla realizacji zadań przez Urząd Stanu Cywilnego w Wojciechowicach pobrano ze Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w dn. 13.07.2023r. partię 200 blankietów o nr AG3015001-AG3015200 (nr pokwitowania (86/2023). Kontrolni poddano partię blankietów o numerach AG3015001-AG3015100. Korzystając z generowanych w ramach Bazy Usług Stanu Cywilnego raportów, ustalono, iż wszystkie blankiety zostały zarejestrowane w rejestrze stanu cywilnego jako „wydane”.

Ustalono również, iż w Urzędzie Stanu Cywilnego w Wojciechowicach przechowywane są także protokoły komisyjnego zniszczenia uszkodzonych blankietów asc.

Reasumując: bezpieczeństwo przechowywania dokumentów, wykorzystywanie blankietów odpisów aktów stanu cywilnego i blankietów zaświadczeń zostało ocenione pozytywnie.

Mając na uwadze powyższe oceny i uwagi wnoszę o:

1. Bezwzględne przestrzeganie przepisów dot. sporządzania aktów zgonu w zakresie wpisywania danych dot. miejsca i daty oraz godziny zgonu lub miejsca i daty oraz godziny znalezienia zwłok (dane te powinny bezsprzecznie odzwierciedlać informacje zawarte w karcie zgonu). W przypadku, gdy dane w zakresie miejsca i daty oraz godziny zgonu pozostają nieznane, a w karcie zgonu wypełniono tylko dane w zakresie miejsca i daty oraz godziny znalezienia zwłok, sporządzony akt zgonu również powinien zawierać tylko i wyłącznie dane dot. znalezienia zwłok. W tym zakresie należy również sprostować z urzędu błędnie sporządzony w USC Wojciechowice akt zgonu o nr 2606082/00/AZ/2023/518932.
2. W przypadku prośby o dostosowanie pisowni danych zawartych w zagranicznym dokumencie do reguł polskiej pisowni, składanej wraz z wnioskiem o transkrypcję (czy też także –wraz z wnioskiem o rejestrację zdarzenia, które nastąpiło zagranicą) stosowanie polskiej pisowni „od razu” w zasadniczej części polskiego aktu i umieszczanie w rubryce „adnotacje” informacji o dostosowaniu pisowni danych do reguł polskiej pisowni.
3. Stosowanie się do art. 20 ust. 2 i 3 ustawy Prasc poprzez zamieszczanie przy sporządzanych aktach (także tych powstałych w trybie transkrypcji/rejestracji zdarzenia) odpowiednich danych (dane o obywatelstwie i nr PESEL osoby, której dotyczy akt oraz przy akcie urodzenia także numery PESEL rodziców osoby, której dotyczy akt).

Na podstawie art. 49 ustawy o kontroli w administracji rządowej, proszę o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych uchybień/nieprawidłowości, a także o przekazanie – **w terminie 14 dni** od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego – informacji o sposobie wykorzystania ww. uwag i wniosków oraz o wykonaniu zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

Jednocześnie informuję, iż zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od niniejszego wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Skład zespołu kontrolerów:

- 1/ Agnieszka Skrzyniarz – inspektor wojewódzki – kierownik zespołu kontrolerów,
- 2/ Ryszard Ksel – inspektor wojewódzki – członek zespołu kontrolerów

Wojewoda Świętokrzyski

Józef Bryk
Wojewoda Świętokrzyski